

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetus, tel. 475-91. Talitus, tel. 468-24
TALLINN, Toomkooli 13.

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson
Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees Prof. F. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 27

Tallinn, 4. juulil 1939

V aastakäik

SISU:

Lk.

PÖLLUMAJANDUS	
Maarendihinnad	476
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Jalgrataste levik ja nende valmistamine kodumaal	478
Lähiuudiseid	480
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	482
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	481
Juustuturg	483
Peekoniturg	483
Tapaloomade ja libaturg	484
Toornaahkadeturg	484
Kanamunaturg	484
Piimaturg	485
Teraviljaturg	485
Aedviljaturg	485
Kalaturg	486
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	487
VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Määrus Belgia kartulikaubanduse ja -väljaveo korraldamiseks	488
Tsemendihinna tõstmine Leedus	488
Asutati kaubandus-tööstusosakond Leedus	489
Leedu metsandus	489
Leedu viljade seisund	489
Väljastellimus kunstväetisile	489
Leedu-Poola kaubanduslääbrääkimised	489
Rumeenia kaubavahetuse elustamine Skandinaa- via-riikidega	489
Läti riiklik teravilja kokkuost	490
Põletispuude hinnad Lätis	490
Lätis tulumaksutele aluseile	490
Vastuseis katetatud töötlemata aknaklaasi sisse- veotoli kõrgendamisele Inglises	490
Katsed sibulapulbriga Egiptuses	490

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE	
Land Rents	476
INDUSTRY AND TRADE	
Total Number and Local Manufacture of Bicycles	478
Sundry Information	480
PRICES	
Prices and Quotations	482
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	481
Cheese Market	483
Bacon Market	483
Cattle and Meat Market	484
Rawhide Market	484
Egg Market	484
Milk Market	485
Grain Market	485
Vegetable Market	485
Fish Market	486
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	487
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Regulations Concerning Trade in and Export of Potatoes in Belgium	488
Rise of Cement Prices in Lithuania	488
Establishment of Commerce and Industry Depar- tment in Lithuania	489
Lithuanian Forestry	489
State of Young Crops in Lithuania	489
Demand for Foreign Fertilisers	489
Commercial Negotiations between Lithuania and Poland	489
Revival of Roumanian Trade with Scandinavian Countries	489
State Grain Purchases in Latvia	490
Prices of Firewood in Latvia	490
Latvian Income Tax Revised	490
Planned Raising of Duty on Plain Window-glass Opposed in England	490
Experiments with Onion Powder in Egypt	490

PÖLLUMAJANDUS

MAARENDIHINNAD. — LAND RENTS.

Et maarentimine meil väheneb, seda näitavad järjekordsed põllumajandusloendused, kus on leidnud selgitamist maarentimisega seosesolevad küsimused. Tänavuse loendusega saadakse taas sellekohane andmestik, kuid et loendus on praegu alles teoksil, peab leppima ainult varema sellekohase andmestikuga. 1925. a. põllumajandusloendusel oli renditalundeid rentnike käes ostutalumail 9 875, neist 7 398 raharendi- ja 1 977 talundit pooletera ja segarendi alusel. 1929. a. oli ostutalumail 7 486 renditalundit, s. o. 21% vähem kui 1925. a. Siinjuures peab aga tähendada, et talundite koguarv samal ajavahemikul näitas suurenemist. Talundite arv sama kahe põllumajandusloenduse vahel suurenes 5%. Arvates renditalundite osatähtsus talundite koguarvust 1925. ja 1929. a., näeme, et 1925. a. oli renditalundeid talundite üldarvu 100-ks võttes 7,4%. 1929. a. oli renditalundeid talundite koguarvust 5,6%, seega võib öelda, et talundite üldarvu suhtes kahe põllumajandusloenduse vahel oli renditalundite arvuline vähenemine suurem kui eelnäidatud protsendi järgi, sest talundite arv näitas suurenemist.

Maarentimise kohta peab aga tähendada, et see on muutlik, sõltuvalt üldisest konjunktuurist. Aegadel, mil põllumajanduse tasuvus on normaalne või koguni hea, on maarentimisi rohkem ja nõudmine maa järele suurem, ent kui põllumajanduse tasuvus on nõrk, nõrgeneb nõudmine maa järele ja ka rentimiste arv väheneb. Sellest üldreeglist tuleb ette ka kõrvalekaldumisi, millised on seoses peamiselt maapoliitikaga.

Üldiselt on eestlasele iseloomukohane „oma maalapike“ ja seepärast peagu iga rentnik püüab saada iseseisvaks peremeheks. Intensiivsema asundustegevuse hooajal kasutatakse palju endisi rentnikke juhust omandada maad.

Suurimaks maarenditajaks on meil riik, kuid riigirendihinnad on vähempaindlikud, võrreldes eramaarendihinnadega. Seepärast võtame siin vaatluse alla maarendihinnad vabaturul. Maarendihinnad vabaturul on üks põllumajandusseisundi näitajaid.

Maarendihindade kohta on Riigi Statistika Keskbüroo kogunud andmeid järjekindlalt alates 1925. a. Ajajärku 1925.—29. a. võib märkida maarendihindade tõusuajajärguks, sama ajajärk oli ka põllumajandusele võrdlemisi soodus. Alates 1929. a. hakkas põllumajandussaaduste hindade langedes halvenema põllumajandusseisund ja sellega kaasas näeme ka maarendihindade langust. 1929. a. ja 1930. a. püsisid rendihinnad enamvähem ühel tasemel, kuid sealt alates langesid nad kuni 1933. a., millal maarendihindades saavutati madalseis viimase 10 a. jooksul. Põllumajandusseisund hakkas parinema 1934. a., samal ajal näeme väikest tõusu ka maarendihindades, milline kestis senini; 1939. a. maarendihinnad ületavad isegi 1929. a. kõrgseisu.

1929. a. maksti riigikeskmiselt kogu talu viisi rentides 21.80 kr. põllumaa ha eest, osa talu viisi — 23.80 kr., kõrsvilja alla 26.20 kr., kartuli alla 26.10 kr. ja lina alla 34.70 kr. 1933. a. maksti põllumaa ha eest kogu talu viisi rentides 12.85 kr., osa talu viisi — 15.40 kr., kõrsvilja alla 16.00 kr., kartuli alla 17.00 kr. ja lina alla 18.30 kr.

Võttes k. a. maarendihindade võrdluse aluseks eelnenud 10 ja m. a. keskmised rendihinnad, näeme, et k. a. rendihinnad ületavad neid tublisti. 1929—38. a. keskmiselt maksti kogu talu viisi rentides põllumaa ha eest 18.60 kr. 1938. a. 21.70 kr. ja 1939. a. 22.40 kr. vastu. Võrreldes eelnenud 10 a. keskmise rendihinnaga on tänavune maarendihind 20,6% kõrgem ja võrreldes m. a.-ga — 3,2% kõrgem. Kogu talu viisi rentides on maarendihind tavaliselt põllumaa ha-le madalaim, kuna osa talu viisi ja üksikute viljade alla rentides on see kallim. Osa talu viisi rentides maksti k. a. põllumaa ha eest 26.40 kr. m. a. 26.20 kr. ja viimase 10 a. keskmise 21.40 kr. vastu. Seega osutus tänavune rendihind osa talu viisi rentides kõrgemaks viimase 10 a. keskmisest 23,1% ja m. a. rendihinnast 0,8%.

Üksikute viljade alla rentides on maarendihinnad põllumaa ha-le kallimad, kuna siin muid alama väärtusega maid rendiob-

jektiga ei käi kaasas, nagu kogu talu viisi ja sagedasti ka osa talu viisi rentides, seepärast on ka hind kõrgem. Kõrsvilja alla rentides maksti põllumaa ha eest k. a. 26,90 kr. m. a. 26,40 kr. ja viimase 10 a. keskmise 22,60 kr. vastu. Kõrsviljade alla rentides oli seega rendihinna tõus võrreldes viimase 10 a. keskmisega 19,0% ja võrreldes m. a. — 1,9%.

Maarendihinnad kr. põllumaa ha eest

Land Rent Prices in kr. per ha of Agricult. Land.

1939	Kogu talu viisi For Whole Farm	Osa talu viisi For Part of Farm	Kõrsvilja alla Under Grain	Kartuli alla Under Potatoes	Lina alla Under Flax
Viru	19.50	22.00	24.00	24.00	29.00
Järva	21.70	20.00	24.30	24.00	21.50
Harju	17.00	19.00	19.30	21.00	20.00
Lääne	12.00	16.00	23.00	25.50	26.00
Saare	13.00	16.50	18.50	18.50	22.00
Pärnu	18.40	21.40	22.00	23.40	31.40
Viljandi	26.40	28.90	28.30	29.00	37.20
Tartu	24.70	27.20	27.30	27.40	31.00
Valga	26.00	29.40	30.00	29.60	40.00
Võru	18.10	21.80	27.00	26.90	39.40
Petseri	26.00	26.00	29.50	30.00	52.50
Keskm. — Average	22.40	26.40	26.90	27.30	35.30
1938	21.70	26.20	26.40	26.70	33.60
1937	21.60	26.10	26.90	27.30	34.40
1936	19.90	21.60	24.20	26.10	31.60
1935	17.10	20.50	21.70	22.60	27.30
1934	14.90	18.80	19.00	20.40	23.30

Kartuli alla maarentimine on levinud enam P.- kui L.-Eestis. Kartuli alla rentides maksti põllumaa ha-st 27,30 kr. e. a. 26,70 kr. ja viimase 10 a. keskmise 23,40 kr. vastu. Kartuli alla rentides tõusis maarendihind võrreldes m. a. 2,2% ja võrreldes viimase 10 a. keskmisega 16,5%.

Põllumaa rentimine lina alla on levinud enam L.-Eestis, kus asub peamine linakasvatuspirkond, ja vähem P.-Eestis. Riigikeskmiselt maksti põllumaa ha-st lina alla rentides 35,30 kr. m. a. 33,60 kr. ja viimase 10 a. keskmise 27,85 kr. vastu. Lina alla rentides on põllumaa rendihind tõusnud võrreldes m. a. 5,0% ja võrreldes viimase 10 a. keskmisega 26,8%.

Kõigi rendiviiside keskmiselt tõusis maarendihind k. a. 2,7% võrreldes m. a. ja võrreldes viimase 10 a. keskmisega 21,4%.

Maarendihindade liikumises üksikute maade järgi näeme mitmesuguseid erinevusi. On

maid, kus rendihind on tõusnud võrreldes m. a., on aga ka neid maid, kus ta langenud. Tõusu võrreldes m. a. näitasid maarendihinnad Viru-, Järva-, Lääne-, Saare-, Tartu-, Valga- ja Petserimaal. Suurem oli rendihinna tõus kõigi rentimisviiside keskmiselt Virumaal — 8,7%. Rendihindade langus ilmnis Harju-, Pärnu-, Viljandi- ja Võrumaal. Suurim oli maarendihinna langus Harjumaal — 8,3%. Vaatamata maarendi keskmisele hinnatõusule või langusele kogu maa kohta on üksikute rentimisviiside järgi lahkuminekul. Virumaal, kus kõigi rentimisviiside keskmiselt ilmnis suurim rendihinnatõus, oli maarendihind kogu talu viisi rentides tänavu siiski 2,5% madalam kui m. a., kuna muude rentimisviiside järgi näitas maarendihind tõusu. Järvamaal kõigi rentimisviiside keskmiselt näitas rendihind tõusu, kusjuures tõus ilmnis kogu talu viisi ja kõrsvilja alla rentides, kuna osa talu viisi ja kartuli ning lina alla rentides näitas langust. Harjumaal kogu talu viisi rentides jäi maarendihind m. a. tasemele, osa talu viisi rentides näitas tõusu 5,5%, kuna üksikute viljade alla rentides näitas langust. Läänemaal kogu talu viisi rentides maarendihind langes, osa talu viisi rentides jäi m. a. tasemele, kuid üksikute viljade alla rentides näitas tõusu. Saaremaal näitas tänavu rendihind tõusu, mis oli tingitud maarentimisest osa talu viisi, kogu talu viisi ja lina alla rentides jäi põllumaa rendihind Saaremaal m. a. tasemele ning kõrsvilja ja kartuli alla rentides näitas langust. Pärnumaal kõigi rentimisviiside keskmiselt ilmnis rendihindades langus, kuna kartuli alla rentides ilmnis väike tõus. Viljandimaal kõigi rentimisviiside keskmiselt ilmnis 0,1% rendihindade langus võrreldes m. a.-ga, kusjuures langus oli tingitud peamiselt rendihinna langusest kartuli alla rentimisel. Tartumaal näitasid maarendihinnad kõigi rentimisviiside keskmiselt väikest tõusu — 0,4%, kusjuures tõus ilmnis kõigi rentimisviiside juures peale lina alla rentimise. Lina alla rentides ilmnis rendihinna langus — 3,1%. Valgamaal näitasid rendihinnad tõusu. Tõus ilmnis kõigi rentimisviiside järgi, arvatud välja lina alla rentides, kus ilmnis 3,6% langus. Võrumaal

langesid maarendihinnad võrreldes m. a. 2,5%, kusjuures langus ilmses kogu ja osa talu viisi ning lina alla rentides, kuna kõrvilja ja kartuli alla rentides näitas maarendihind tõusu. Petserimaal kõigi rentimisviiside

keskmiselt tõusid maarendihinnad 4,5%, kusjuures tõus ilmses kõigi rentimisviiside järgi peale osa talu viisi rentimise, millise viisi järgi rentides jäi maarendihind m. a. tase-

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

JALGRATASTE LEVIK JA NENDE VALMISTAMINE KODUMAAL. TOTAL NUMBER AND LOCAL MANUFACTURE OF BICYCLES.

Enne maailmasõda peeti meil jalgratta omamist kalli hinna tõttu luksuseks. Tänapäeval on jalgratas muutunud hinnalt enam kättesaadavamaks ja seetõttu massiliseks liiklemisvahendiks, eriti maal.

Maailma- ja Vabadussõda katkestasid jalgratate leviku peagu täielikult. Sellest tingituna oli 1921. a. Eestis ainult ca 6000 jalgratata. Juba omariikluse algusaastail, mil majanduselu oli sammumas tõusuteed, algas pidev tõus jalgratate arvus. Seda tõususuunda ei pidurdanud isegi sügavad majanduslikud kriisiaastad. Jalgratate arvu tõusu põhjuseks olid jalgratate hinna tunduvalt langus, üldine majanduselu intensiivsus ja eriti silmapaistev tulukuse tõus põlvkondades, liikluses ning teede paranemine.

1938. a. oli maal 129 074 ja linnades 32 239 jalgratata. Võttes aluseks 1934. a. rahvaloenduse andmed, näeme, et jalgratas on levinud maal tihedamalt kui linnas. Maal tuleb 100 elaniku kohta 16,9 jalgratata, linnades 8,7.

Üldse kuulus 1938. a. maale $\frac{4}{5}$ ning linnadesse $\frac{1}{5}$ kogu jalgratate üldarvust. Samuti äga-aastasest juurdekasvust langeb suur osa maale. 1938. a. juurdetulnud 29 223 jalgratata läks maale 23 676 ehk $\frac{4}{5}$. Maal on tarvidus jalgratta kui liiklemisvahendi järele suurem, sest linnades on liiklemine soodustatud autobuste, autode ja trammide näol.

Jalgratate sissevedu.

Jalgratate arv. Number of Bicycles in Estonia.				Imports of Bicycles					
Kokku Total	Sellest — Linnades Towns	Thereof in: Maal Country	Aastane juurdekasv Annual Increase	Üldsissevedu 1000 kr. Total Imports	Sellest jalgratad 1000 kr. Thereof: Bicycles	% üldsisseveost % of Total Imports	Jalgratate arv (tk.) Number of Bicycles		
1938	161 813	82 239	129 074	29 223	107 198	1875,3	1,74	28 088	
1937	132 090	26 692	105 398	29 338	111 062	1354,4	1,22	21 058	
1936	102 757	20 257	82 500	13 730	1896	86 846	585,8	0,67	9 874
1935	89 027	18 146	70 881	5 743	1935	68 757	196,8	0,28	2 965
1934	88 234	13 790	64 554	7 446	1934	55 275	49,8	0,08	658
1933	79 221	18 707	60 514	4 063	1933	39 030	20,4	0,05	312
1932	78 330	19 974	58 356	891	1932	36 860	21,6	0,05	337
1931	75 110	19 724	55 386	3 220	1931	61 224	194,5	0,31	2 953
1930	70 692	18 127	52 565	4 418	1930	98 870	1014,8	1,03	12 927
1929	63 224	16 874	46 350	7 468	1929	122 967	1118,3	0,90	14 748
1928	53 485	15 323	38 162	9 739	1928	131 873	1421,9	1,08	16 780
1921	5 980	—	—	—					

Ülaltoodud tabelist nähtub jalgratate arvu pidev tõus, mis oli eriti hoogus paaril viimasel aastal (1938. a. — 29 223 tk. ja 1937. a. — 29 333 tk.). Jalgratate arv suurenes 1938. a. võrreldes e. a-ga 22,1%, ulatudes 161 313-le, kuna paaril eelmisel aastal oli juurdekasv 28,5% ja 15,4%.

Jalgratate sisseveost ja levikust nähtub, et see ei ole olnud ühtlane. 1928.—30. a. oli sissevedu suurem, kui nõudmine ja seepärast jäi rohkesti jalgratataid lattu. Sellest tingituna kujunes sissevedu järgnenud aastail, s. o. 1932.—34. a. õige tagasihoidlikuks, näidates hiljem tõusu.

Suurema jalgrataste arvu levikuga mais, nagu Belgias, Hollandis ja Taanis, on jalgratas tarvitavamaks liiklemisvahendiks. Seda on põhjustanud jalgratta odav hind, head sõiduteed ja tähelepanuäratav propa-ganda jalgrattaspori alal.

Jalgrataste hinnad ja maksutingimused on kalkuleeritud sääraselt, et nad on kättesaadavad kõigile kihtidele. Standard-jalgratast võib osta 40—50 kr-ga. Selline jalgratas on konstruktsioonilt küll nõrgem, kuid siiski küllalt vastupidav hääl asfaltteil. Mihuselt paremate jalgrataste hinnad on aga ka tunduvalt kõrgemad. Kuna suuremaks jalgrataste tarvitajaks on töölised, on jalgrataste ostumaksutingimused kohandatud ka vastavalt tööliskonna maksuvõimele, näiteks müük kuni 24-kuise osamaksuga à 2 kr. kuus.

Linnades on kantud rohkesti hoolt jalgrataste hoiukohtade ja sõiduteede eest. Suuremale levikule aitavad kaasa jalgrattatööstused ja kaubamajad sellega, et nad jalgratta-sportivõistlusile panevad välja suured rahalised auhinnad ja toetavad spordior-ganisatsioon. Nimetatud põhjusil on jalgrattasport muutunud Lääne-Euroopas masside lemmikspordiks.

Jalgrataste levikut soodustab samuti paikade kõrge tase. Nii oli töölise teenistus tunnisis 1938. a. keskmiselt: Eestis 36,0 s., Belgias 65,0 s., Hollandis ja Taanis 110,0 s. Võrreldes välismaise jalgratta hinda ja teenistustasu meie omaga nähtub, et välismaine tööline kulutab jalgratta ostmiseks nädala palga, meie tööline aga viie nädala palga. See on ka jalgrataste leviku mõjuvaid põhjusi välismaal.

Jalgrataste suur levik viimasel aastail Eestis pani aluse ka jalgrataste omatööstu-sele. Kodumaine tööstus töötab meil samuti nagu paljudes välisriigeki: keerulised osad imporditakse välismaalt ja lihtsamad valmistatakse koha peal. Säärase tööstuse asutamine ei nõua suurt kapitali ja on meie olukorras ka majanduslikult parim moodus.

Vaadeldes omatööstuse tegevust viimasel aastail näeme, et omatööstus on suutnud saata turule ca 3500 jalgratast aastas. See arv on olnud siiski vaid $\frac{1}{8}$ nõudmisest. Ol-gugi et omatööstus on suutnud rahuldada

vaid $\frac{1}{8}$, ei tule sellest veel järeldada, et oma-tööstuse areng lähemal aastail peaks kohe suurenema veel $\frac{7}{8}$.

Kodumaise tööstuse toodang.

Output of Home Industry.		
Tööstuste arv Industries	Jalgrataste arv — No. of Bicycles	Väärtus Kr. Value in Ekr.
1938	4 ca 3 500	320 000
1937	4 3 070	276 000
1936	3 1 735	160 000

Tuleb arvestada, et majandusliku kõrg-konjunktuuri tõttu on kasv viimasel aastail toimunud hiigelsammudega ja viinud jalgrataste arvulise seisu küllalt kõrgele. 1921. a. oli meil ainult 6000 jalgratast, 1935. a. 39 027 ja 1938. a. juba 161 313. Arvestades jalgratta kasustajaks mõlemast soost isikuid 15—60 aasta vanuseni saaksime iga nelja isiku kohta ühe jalgratta.

Kui meie majanduselu tase püsib veel sellisena edasi, võib levimine veelgi suureneda ja loomulikuks piiriks arvestada ca 250 000 jalgratast, kuna siis edasine leviku suure-nemine sõltub peamiselt jalgratta hinnast, elatusstandardi tõusust ja teede olukor-rast (peamiselt linnades). Arvestamata juurde-kasvu, peaks meil iga-aastane nõudmine ole-ma küllalt suur ja seda peamiselt väljalange-vate (amortiseeritavate) jalgrataste arvel. Võttes jalgratta keskmiseks vastupidavus-ajaks 10 aastat, kuluks meil igal aastal ca 15 000 jalgratast väljalangemisele. Arves-tades veel juurdekasvu, mis peaks olema loomulik, võib see arv olla veelgi suurem. Sellest nähtub, et meil on vaja jalgrattatööstuse toodangu suurendamist. Omatöös-tus ei ole senini kaugelki kasustanud kõiki võimalusi kodumaise jalgrattaturu kättevõit-miseks.

Turu täielikult kättevõitmiseks, peab omatööstus suurendama toodangut, peab ole-ma suuteline võistlema välismaiste tööstus-tega, hinnalt kui ka mihuselt ja tabama ostjaskonna maitset.

Praeguse omatööstuse jalgrataste hulgi-müügihinnad ei ole kaugelki odavad, kõi-kudes 75—100 kr. Toodangu suurendami-sel ja osa turu vallutamisel võiks lasta tu-rule ka odavamaid, lihtsamaid standard-jalgrattaid, millised oleks siiski küllalda-selt vastupidavad meie oludes.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt.

● A/s-le „A. M. Luther“, Tallinnas, Pärnu m. 87 asuvas ning ümberkorraldatud mööblivabrikus ja selle juurdeehitised töötamiseks. Ettevõtte juurdeehitised töötavad 11 töölisi. Jõuandjaks 3 el-mootorit 6,7 HJ. Valmistatakse mööblit ning kuivatatakse ja lõigatakse vineeri.

● A/s-le „Tallinna Metalltorude Tehas“, Tallinnas, Soo 22 asuvas metalltorude tehases torude tsinkimisosakonna ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõtte selles töötavad 2 töölisi. Jõuandjaks naftamootor 5 HJ. Tsingitakse metalltorusid.

● K. Siitan'ile, Tallinnas, Pärnu m. 131-a bensiinimüügi-automatjaama ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks õigusega hoida 5 maa-aluse reservuaaris kokku 19 200 l bensiini.

● Shell Company of Estonia, Ltd'il, Tallinnas, Merepuiestee 17 bensiinimüügi-automatjaama ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks Viljandis, Tallinna t. 1-a, õigusega hoida maa-aluses reservuaaris kuni 3000 l bensiini.

● Jägala Kartuliühisusele, Jägala asunduses, Harjumaal asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● E. Leithammel'ile, Paides, Tallinna t. 16 bensiinimüügi-automatjaama ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks õigusega hoida maa-aluses reservuaaris kuni 2800 l bensiini.

● Raasiku Kartuliühisusele, Kambi asunduses, Harjumaal asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● Saue valla Põllumeestekogu Kartulikasvatavate Ühisusele, Sausti asunduses, Kurna vallas, Harjumaal asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks.

Ettevõttes töötavad 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 20 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● Öötle Kartuliühingule, Öötle asunduses, Järvamaal asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● A. Kangurile, Veski asunduses, Veski vallas, Tartumaal asuva laua- ja telliskivitehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad kuni 10 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil 12 HJ. Töötletakse metsamaterjali laudadeks ja sindleiks ning valmistatakse telliskive.

● Ojasoo Kartulikasvatavate Ühingule, Ojasoo asunduses, Harjumaal, asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● Shell Company of Estonia, Ltd'ile, Tartus, Riia 11-a asuvas bensiinimüügi-automatjaamas keldri ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks.

● Paunküla Kartuliühisusele, Paunküla asunduses, Harjumaal, asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● Pandivere Kartuliühisusele, Pandivere asunduses, Vao vallas, Virumaal asuva piiritustehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

● H. Triefeldt'ile, Tallinnas, Luise 5 asuva „Extra“-nimelise karbitööstuse ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 8 töölisi. Jõuandjaks el-mootor 1,9 HJ. Valmistatakse liht- ja ilupappkarpe.

● S. Rinnele, Tartus, Viljandi 8 asuva puu- ja puukiutööstuse üleviimiseks Tartu, Öhtu 1 ja seal ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 4 töölisi. Jõuandjaks 3 el-mootorit

27 HJ. Valmistatakse pakkimiseks puukiudu ja ülejäägest laude ning liiste.

● Kooperatiivühingule „Remont“, Tallinnas, Müürivahe 7, masinate remonttöökoja ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 7 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit 2,5 HJ. Toimetakse autode, traktorite, mootorite ja põllumajandusmasinate ning -riistade remonttöid.

● M. Lippe'le, Tallinnas, Kappeli 11 asuva vorstitööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks el.-mootor 5 HJ. Valmistatakse vorste, keedetakse ja suitsutatakse sinke ning teisi lihasaadusi.

● Pesuõmblemise tööstus „Ella Tomson“ omanikule E. Kikasele Tallinnas, Uus 28 asuva pesuõmblustööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 25 töölisi. Jõuandjaks 13 el.-mootorit 1,8 HJ. Valmistatakse meeste- ja naistepesu.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinnas, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud külmutushoones töötamiseks. Ettevõttes töötab 2 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit 33 HJ. Külmutushoones hoitakse võid, mune ja teisi kiirelt riknevaid saadusi.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud kruubi- ja tanguveskis töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks 5 el.-mootorit 238 HJ. Jahvatatakse teravilja ning valmistatakse tangu ja kruupe.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinnas, Jaama 6 asuvas ning ümberkorraldatud ladudes ja autogaraažides töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud jahulaos töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 2 asuvas ning ümberkorraldatud au-

togaraažis ja autode osade laos töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud autogaraažis töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud hõbusehallis töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud külmutushoone laos töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud autoparandustöökojas töötamiseks. Ettevõttes töötab 20 töölisi. Jõuandjaks 7 el.-mootorit 14,5 HJ. Parandatakse ning korrastatakse autosid ning laaditakse akumu-laatoreid.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümbertöötatud jahuveskis töötamiseks. Ettevõttes töötab 15 töölisi. Jõuandjaks 9 el.-mootorit 587 HJ. Jahvatatakse teravilja ning valmistatakse teraviljatooteid.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud kliideaidas (hoone nr. 53) töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud kliideaidas (hoone nr. 54) töötamiseks.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud jõujaamas töötamiseks. Jõujaamas töötab 2 töölisi. Jõuandjaks 3 aurumasinat 250 HJ, 350 HJ ja 1000 HJ. Toodetakse elektrienergiat.

● A/s-le „Rotermanni Tehased“, Tallinn, Jaama 1 asuvas ning ümberkorraldatud jõujaama ja katlamaja veejahutus-tornides töötamiseks. Tornide juures ei tööta eritöölisi ega erijõumasinaid.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võihinna kujunemises avaldus m. n. üksikutel turgudel erinev liikumine. Nii noteeriti meie eksportvõihinnaks Manchesteris

115—117 š cwt, mis on võrdne e. n. hinnaga. Seevastu aga Londonist ja Saksast saadav hind osutus veidi madalamaks kui e. n. Vas-

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 38, 1938.	26/VII-1939	19/VII-1939	%	Mai		English Nomenclature see No. 38, 1938.	26/VII-1939	19/VII-1939	%	Mai	
	1939	1939		1939	1938		1939	1939		1939	1938
SUURMÜÜGIBINNAD Tallinnas Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv)											
1. Rukis	18,50	16,50	—	16,50	16,75	79. Lambaliha, esim. veer.	65	65	0	65	65
2. Nisu	22,50	22,50	—	22,50	22,50	80. " tag.	75	75	0	75	76
3. Oder, sööda	16,50	16,50	—	16,50	16,50	81. Searasv, sulatamata	100	100	0	95	110
4. Keer	12,50	12,50	—	12,50	15,75	82. " sulatatud	130	130	0	130	140
5. Rukkipüü	18,33	18,33	—	18,33	18,33	83. Loomarasv, sulatamata	65	65	0	65	65
6. Rukkipüü	26,75	26,75	—	26,75	26,50	84. " sulatatud	85	85	0	85	80
7. Nisupüü (kõrgem sort)	42,50	42,50	—	42,50	43,00	85. Heeringad	55	55	0	55	55
8. Kartulid, söögi	3,05 ¹⁰⁾	—	—	3,22 ⁹⁾	—	85-a " Eesti erivalik	—	—	—	—	—
9. " tööstuse	—	—	—	—	2,30	86. Rõimed, värsked	18	15	+20	11	12
10. Kartulitärklis	30,00	28,67	—	28,67	25,00	87. Kiilud, värsked	—	—	—	26	33
11. Junst, Sveitsi (kg)	1,25	1,25	—	1,25	1,35	88. Ristikheln	6,1	6,1	0	6,1	7,2
12. Talmevõli (kg)	0,78	0,78	—	0,78	0,78	89. Aasahein	4,9	4,9	0	4,9	5,5
13. Suhkur	43,38	49,00	—	49,00	44,38	90. Põletispuud, kase (m ³)	900	900	0	900	845
14. Sool	2,40	2,40	—	2,40	2,40	91. " männi	633	633	0	633	568
15. Riis, Burma II	45,50	46,50	—	46,50	46,50	92. Petroleum (lt)	16	16	0	16	16
16. Tee, or. Pek., Taelon (kg)	5,30	5,30	—	5,30	5,30	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	—	2,98	2,98	Rukis — (kr. kv.)					
18. Kakao, Hollandi	2,10	2,10	—	2,10	2,10	93. Hamburg (La Plata)	—	—	—	—	14,78
19. Heering, S. Matties (tünn)	44,50	44,50	—	44,50	52,00	94. Chicago	6,82	6,99	-2,4	7,28	8,26
20. " Matties	46,00	46,00	—	46,00	53,00	95. Winnipeg	6,38	6,44	-1,2	6,89	8,26
21. Palgid, kuusk, mänd (tüm)	16,50	15,50	—	15,50	16,13	Nisu — (kr. kv.)					
22. Paberipuu (rm)	9,10 ⁸⁾	8,95 ⁸⁾	—	8,95 ⁸⁾	9,50	96. Hamburg (Manitoba I)	—	—	—	—	18,13
23. Saet, mat., mänd u/s (tüm)	37,90	36,00	—	36,00	37,00	97. Liverpool	7,82	7,78	+0,5	9,12	13,05
24. Talliakiivid (1000 tk.)	42,00	42,00	—	42,00	—	98. Chicago	10,00	9,88	+1,2	10,91	10,40
25. Süllaakiivid (1000 tk.)	40,00	40,00	—	40,00	41,75	99. Winnipeg	8,35	8,38	-0,4	9,16	15,25
26. Tsemnt (tünn 170 kg ¹⁾)	5,85	5,85	—	5,85	5,85	Mais — (kr. kv.)					
26a. Tsem. paberkot. (170 kg ¹⁾)	5,15	5,15	—	5,15	5,15	100. Chicago	7,18	7,38	-3,0	7,60	8,18
27. Lubi	2,20 ⁹⁾	2,20	—	2,20	2,20	Piim lahtiselt Tallinn (ant. lt.)					
28. Teinkvalge (kg)	0,42	0,41	—	0,41	0,47	101. I v. piimakauplustele	12	12	0	11,3	12
29. Ooker (kg)	0,22	0,22	—	0,22	0,19	102. II v. piimabõstustele	11	11	0	10,3	11
30. Värnits	57,00	57,00	—	57,00	62,50	103. II v. piimakauplustele	10	10	0	9,3	10
31. Linaseeme, õli tootmiseks	—	—	—	—	—	104. II v. piimabõstustele	9	9	0	8,5	9
32. Õlikoogid, linaseemne	13,88	13,88	—	13,88	15,25	Või. (ant. kg)					
33. Nisukliid	10,00	10,00	—	10,00	12,50	105. Tallinn	148	149	-0,7	148	172
34. Superfosfaat, 18-20%	5,45	5,45	—	5,45	5,40	106. Kindlustatud hind	160	160	0	160	190
35. Kaalisool, 40%	11,70	11,70	—	11,70	11,70	Londonis.					
36. Fosforit, eesti	3,35	3,35	—	3,35	3,35	107. Taani	222	222	0	221	231
37. Nitrofoska	24,50	24,50	—	24,50	24,50	108. Eesti	—	—	—	—	—
38. Raud, sordi	21,50	21,50	—	21,50	21,75	109. Läti	—	—	—	—	—
39. Teras, vedru	30,00	30,00	—	30,00	32,00	110. Leedu	—	199	—	186	237
40. Inghiatina	478,00	455,00	—	455,00	415,00	111. U-Meremaa	—	204	—	198	231
41. Saatina	40,50	40,50	—	40,50	44,75	Manchesteris.					
42. Vaskplekk, punane	210,00	210,00	—	210,00	222,50	112. Taani	227	225	+0,9	224	235
43. " valge	180,00	180,00	—	180,00	183,75	113. Eesti	207	207	0	200	225
44. Teinkplekk	77,50	77,50	—	77,50	77,50	114. Läti	207	207	0	200	226
45. Puuvillarite, bijs (mtr)	0,57	0,57	—	0,57	0,57	115. Soome	212	212	0	204	227
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,50	2,50	—	2,50	2,45	116. Rootsi	212	212	0	205	227
47. " ameer. n. I. s.	2,75	2,75	—	2,75	2,75	117. Kopenhaagens — Taani	178	175	+1,7	175	185
48. Paber, rotatsioon	23,20	23,20	—	23,20	23,20	Peekon. (ant. kg)					
49. Kivistai, auru	2,90	2,90	—	2,90	2,80	118. Tallinn 60 — 72 kg I. s.	110 ⁹⁾	105 ⁴⁾	+4,8	95	87
50. " sepa	3,50	3,50	—	3,50	3,50	119. " { 55,5—59,5 " "	105 ⁹⁾	100 ⁴⁾	+5,0	90	82
51. Põlevkivi, 1-a s.	0,90	0,90	—	0,90	0,90	120. " { 72,5—75,0 " "	101 ⁹⁾	96 ⁴⁾	+5,2	86	78
52. Turvas	1,00	1,00	—	1,00	1,00	Londonis (kõrgem not.)					
53. Põlevkivivõli	58,00 ⁹⁾	58,00 ⁹⁾	—	58,00 ⁹⁾	6,70	121. Taani	176	169	+3,5	180	179
54. Kütteõli, o/u. „E. Kivivõli“	6,75	6,75	—	6,75	6,75	122. Eesti	162	157	+3,2	145	165
55. Kivivõrv	18,25	18,25	—	18,25	19,00	123. Läti	—	—	—	148	165
56. Nafta	12,25	12,25	—	12,25	14,56	124. Leedu	162	157	+3,2	—	165
57. Petroleum	14,50	14,50	—	14,50	15,68	125. Rootsi	168	164	-2,4	145	169
58. Bens., Riigi Põlevkivit. (lt)	0,32	0,32	—	0,32	0,32	126. Iiri	176	171	+2,9	158	176
59. " Kivivõli „Estolin“ (lt)	0,33	0,33	—	0,33	0,33	127. Poola	162	157	+3,2	148	165
VÄIKEMÜÜGIBINNAD Tallinnas (ant. kg.)											
60. Rukkipüü (kotiviisi)	18,3	18,3	0	18,3	18,4	Lina — Võru-Petsari.					
61. Sepikujahu (kotiviisi)	26,5	26,5	0	26,5	27,5	128. Ristna (R)	—	—	—	134	104
62. Manna	50	50	0	50	50	129. Hoffsdreiband (HD)	—	—	—	125	95
63. Kartulijahu	32	32	0	32	30	130. Dreiband (D)	—	—	—	116	86
64. Kartulid	5,0	5,0	0	5,4	4,8	131. Ordin-dreiband (OD)	—	—	—	107	77
65. Suhkur	50	50	0	50	49	132. L.-ordin-dreib. (LOD)	—	—	—	93	68
66. Sool	5	5	0	5	5	133. Takuprakk (H)	—	—	—	89	59
67. Piim, lt. II valik lahtine	12	12	0	11,3	12	Mujal Eesti.					
68. Lanarõõ	175	175	0	204	205	134. Ristna (R)	—	—	—	132	102
69. Kõõgivõli	150	155	-3,3	170	178	135. Hoffsdreiband (HD)	—	—	—	123	98
70. Koor, rõõsk (liiter)	110	110	0	110	110	136. Dreiband (D)	—	—	—	114	84
71. hapu	110	110	0	110	110	137. Ordin-dreiband (OD)	—	—	—	105	75
72. Kanamunad (paar)	10	9	+11,1	10	8	138. L.-ordin-dreib. (LOD)	—	—	—	96	66
73. Sealiha, keeduliha	90	90	0	85	86	139. Takuprakk (H)	—	—	—	87	57
74. " praeliha	100	100	0	100	100						
75. Loomaliha, supiliha	70	70	0	70	65						
76. " praeliha	90	90	0	80	80						
77. Vasikaliha, esim. veer.	65	60	+8,3	66	46						
78. " tag.	75	70	+7,1	65	65						

¹⁾ fr. Rakvers; ²⁾ tihes teedemaksuga; ³⁾ 3.VII-9.VII; ⁴⁾ 26.VI-2.VII; ⁵⁾ fr. Tamsalu; ⁶⁾ raudteejaamades; ⁷⁾ piirituse; ⁸⁾ sulfiit; ⁹⁾ 1000 kg.; ¹⁰⁾ Lääne rannal.

tavalt hindadele ja võikoguste vahekordade kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõi hinnaks 148 s kg, mis on e. n. hinnast 1 s. kg kohta madalam. Tendents kindel.

Võituruseisundi kujunemisest nähtub, et meie praegune võihind Inglises on peagu m. a. sama aja tasemel. Nii noteeriti m. a. juuni lõpul meie võihinnaks Manchesteris 116—118 š cwt, s. o. 1 š cwt-lt kõrgemalt kui k. a. Meie eksportvõi hinnateering oli aga m. a. juuli algul Tallinnas 159 s. kg, s. o. 11 s. kg kohta kõrgem. Nimetatud asjaolu põhjuseks see, et Saksast saime m. a. kõrgemat hinda kui k. a. ning Saksa läks enam võid kui viimasel nädalal. Saksa veetava võikoguse osatähtsuse suurenemine parandaks ka nüüd veidi meie võihinna noteeringut.

Võipakkumine ookeanitaguseist maist on näidanud hooajalist vähenemist, kusjuures Euroopa turgudele saadetud võikogus on

väiksem kui m. a. samal ajal. Ka Taanist ja Hollandist on viimasel ajal eksporditud võid vähem kui m. a. samal ajal. Kuna seejuures võitagavarade seis Inglises püsib eelmiste aastate piirides, näib olevat tõenäoline, et lähematel nädalatel turuseisundi paranemine avaldub senisest selgemalt. Seejuures tuleb aga märkida, et poliitilise olukorra kujunemine maailmas näib tänavu võiturul avaldavat suuremat mõju kui m. a.

Siseturul on võihinna tase üksikuis linnades kujunenud võrdlemisi ühtlaseks ning stabiliseerunud vastavalt riiklikult kindlustatud eksportvõi hinnale, mis teatavasti on Kr. 1.60 kg. Nii maksus m. n. või siseturul s. kg.:

Tallinnas	lauavõi 175—180 s. kg.	kõõgivõi 140—160 s. kg.
Tartus	" 170—180 " "	" 150—158 " "
Pärnus	" 175—185 " "	" 140—160 " "
Viljandis	" 180 " "	" — " "
Vaigas	" 170—180 " "	" 125—150 " "
Rakveres	" 175—180 " "	" 125—140 " "
Narvas	" 175—180 " "	" 155—170 " "

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Juustuhindades välisurgudel esines vaid väiksemaulatusega muudatusi ja hinnad on üldiselt püsivad.

Tallinnas noteeriti 3. VII eksportjuustule, mis on vanem kui 120 päeva, järgmised hinnad:

Šveitsi juust hinnati:

	Juusturatta raskus	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	120 s. kg.	110 s. kg.
12 B "	117 " "	107 " "
11 A "	118 " "	108 " "
11 B "	115 " "	105 " "
10 ABC palli	106 " "	106 " "

Siseturujuustuhinnaks noteeriti šveitsi juust 100—125 s. kg, hollandi juust 95—105

s. kg backsteini juust 95—105 s. kg, ja tilsiti juust 105—115 s. kg.

Konservjuust noteeriti rasvasisalduse järgi: juust, mille kuivaines on 35% rasva, 100 110 s. kg, 45%—120—160 s. kg ja 50%—150 s. kg.

Ühes riikliku juurdemaksuga saavad juustutööstused eksporditava šveitsi juustu eest järgmist hinda:

	Juusturatta raskus	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	150 s. kg.	140 s. kg.
12 B "	142 " "	132 " "
11 A "	148 " "	138 " "
11 B "	130 " "	120 " "

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Kuna Inglises püsib praegu peekoni järele nõudmine hea ning tagavarad ladudes on tunduvalt vähenenud, siis näitasid hinnad paranemistendentsi. Nii noteeriti m. n. Londonis Eesti peekoni kõrgema sordi hinnaks 91 š tsn, s. o. 3 š kõrgemalt kui e. n. Kuigi k. a. juuni jooksul paranesid välisurur peekonihinnad tunduvalt, siiski ei ole nad saavutanud veel m. a. samaaegset taset.

Võrreldes m. a. samaaegsete välisuru peekonihindadega on käesolevad hinnad madalamad veel ainult 5 š tsn-lt.

Inglise kaubandusringkonnis arvatakse, et peekonihinnad lähemate nädalate kestel veelgi võiksid tõusta. Sel puhul on Briti valitsus astunud samme peekoni sisseveo suurendamiseks, nõutades varustajate riikide käest lisakvootesid.

Peekonihindade paranemisega välisturul tõsteti meie siseturu peekonihindu kõigil sortidel 5 s. kg-lt.

K. n. maksavad Lihaekspordi ühistapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaalud	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60—72 kg.	110	105	99	Sise-
55,5—59 "	105	101	95	туру-
72,5—75 "	103	101	95	hinnad
75,5—80 "	101	97	94	

Elussigade hindadeks noteeriti: 120—160 kg rasked 67 s. eluskaalu-kg. Üle 160 kg rasked — 61 s. eluskaalu-kg.

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade- ja lihaturul kujunes m.n. kauba pakkumine tagasihoidlikumaks, millest tingituna ka hinnad paranesid kõigi kaubaliikide juures. Tagasihoidlikuma pakkumise põhjustasid e. n. madalad hinnad, mille tõttu toodi kaupa turule väiksemal arvul. Nädala keskmiselt maksus suurmitügil veiseliha:

Suured pullid (eluskaal üle 400 kg), rammusad 43—45 s. ja keskmised 42—44 s. kg.

Väiksemad pullid (eluskaal alla 400 kg), rammusad 42—44 s., keskmised 41—42 s. ja lahjad 40—41 s. kg. Eluskaalu järel maksusid suuremad pullid 26—28 s. ja väiksemad pullid 22—25—27 s. kg.

Lehmad ja härjad: nuumatud 48—52 s., rammusad 42—47 s., keskmised 35—40 s. ja lahjad 27—32 s. kg, eluskaaluga 15—23—28—32 s. kg.

Mullikad, nuumatud 48—52 s., rammusad 42—47 s., keskmised 39—40 s. ja lahjad 30—35 s. kg. Eluskaaluga 18—24—26—32 s. kg.

TOORNAHKADETURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkade turul püsib seisund endiselt kindel. Toornahkade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 30. VI s. a. Börsikomitee juures noteeriti toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 2. VII — 9. VII s. a. järgmiselt:

Veisenahad, värsked I sort 70 s., II sort 63 s. ja praaknahad 50 s. kg, soolatud nahad I sort 82 s., II sort 74 s. ja praaknahad 60 s. kg. Tendents kindel.

Vasikanahad, kuivad I sort kerged, värskelt kuni 3,5 kg kr. 3,50 tk., II sort

Vasikate pakkumine nõudmine keskmise. Tendents püsiv. Tapetud vasikad ühes nahaga maksusid: nuumatud 65—70 s., rammusad 50—60 s., keskmised 46—50 s. ja lahjad 38—45 s. kg. Eluskaalu alusel 28—33—42—52 s. kg.

Ekspordilambaliha noteeringul noteeriti m.n. värsked lambaliha hinnaks Tallinna tapamajades headuse järele 95—100 s. kg. Eluskaalu hinnaks franko saatejaam 39—42 s. kg.

Lammaste pakkumine siseturul väike. Nõudmine keskmise. Tendents püsiv. Tapetud lambad maksusid: nuumatud 53—58 s., keskmised 46—53 s. ja lahjad 38—43 s. kg.

Sigade pakkumine keskmise. Nõudmine keskmise. Tendents selgusetu. Tapetud sead ühes pea-jalgadega maksusid: noored- ja peekonkaalulised 80—84 s., rasvasead 73—78 s., lihasead 72—74 s. ja vanad emised 63—66 s. kg. Eluskaaluga maksusid sead 58—62 s. kg.

värskelt raskemad kui 3,5 kg ühe kg hind kr. 1,10 ja III sort praaknahad kr. 1,75 tk. Tendents kindel.

Lambanahad — I sort OJ kr. 3,35 tk., II sort J kr. 3,00 tk., III sort L kr. 2,25 tk., IV sort K kr. 1,75 tk. ja praaknahad kr. 0,60 tk. Tendents kindel.

Hobusenahad I sort soolatud 17 kg ja üle ning värsked 20 kg ja üle kr. 11,00 tk., II sort soolatud alla 17 kg ja värsked alla 20 kg kr. 8,00 tk. ja III sort praaknahad kr. 5,00 tk. Tendents kindel.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindades avaldus m. n. tõusutendents. Välisturgudest saadavate hindade järgi kujunes meie ekspordimunade kalkulasioonihinnaks 62 s. kg e. n. 51 s. vastu,

tõus seega 11 s. kg kohta. Riiklikult kindlustatud hinna tõttu noteeriti aga meie ekspordimunade hinnaks 70 s. kg, s. o. endine hind. Siseturumunade hinnaks noteeriti 68

s. kg, mis on e. n. hinnast 3 s. kõrgem. Tendents kindel.

Kanamunaturuseisundi arengus näib avalduvat sesoonne hindade tõus. Hariilikult on hindade hooajaline tõus alanud küll veidi varem kui tänavu, mil erakordsete kulude tõttu kanamunade tootmine ja pakkumine kevadkuul osutus suuremaks ning teisel tarvitus väiksemaks kui eelmisel aastal. Kuna hooajaline hindade liikumine on Inglises esinenud aastate jooksul pidevalt, võib arvata, et lähemal ajal meie kanamunahindade tase paraneb. Kuidas seisund tänavu üldiselt kujuneb, sõltub sellest, millises ulatuses juulis või augustis Inglises parlamendi poolt vastuvõetav kanakasvatuse edendamise seadus hakkab kehtima. Oma maa kanakasvatuse edendamisel tulevad, võibolla, kõne

alla importmunade tollide kõrgendamine või sisseveo kontingentide sisseseadmine. Loodetavasti aga nimetatud korraldused Inglises ei toimu lähemal ajal, kuna praegu kanapidamine varustab turgu väikeses ulatuses ning importmunade sisseveokitsenduste suuredamine ei ole praegu tarvitatavate seisukohalt otstarbekohane. Seetõttu näib, et kanamunahindade liikumine väliseturul püsib aasta II poolel vähemalt m. a. tasemel.

Siseturul püsisid kanamunahinnad üldiselt e. n. tasemel. Nii maksusid m. n. kanamunad s. kg:

Tallinnas	8—11	Rakveres	9—10
Tartus	9—11	Võrus	8
Viljandis	9—10	Narvas	10—11
Valgas	9—10		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsisid endisel tasemel. Piimahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 3. juulil s. a. noteeriti Tallinna kohta järgmised hinnad lahtisele piimale. I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil piimatööstustele 11 s. l. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 10 s. l. ja müügil piimatööstustele 9 s. liiter.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes mõõdunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	puudelites	lahtiselt	puudelites	lahtiselt
Tallinnas	17—18	—	14—15	12
Tartus	16—17	13	—	10—11
Narvas	13	—	10	8
Viljandis	15	—	—	10—11
Pärnus	16—18	12	—	10
Rakveres	13—15	—	—	9—10
Valgas	15	—	—	9
Võrus	—	—	—	9—10
Kuressaares	—	—	9—10	—

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Hindade lõdvenemine mitmetel teraviljaturgudel m. n. jätkus. Mõõduandvaid teraviljaostu turgudel arvatakse peamiseks hinnalanguse põhjuseks Ameerika viljasaagi häid väljavaateid. Saagiväljavaated on head kogu Ameerika mandril, alates põhjas Kanadaga ja lõpetades lõunas Argentiinaga. Kaubanduslik tegevus viimasel nädalal oli samuti elav. Eriti on Argentiinaga piitõdunud reaalseerida oma suuri tagavaru. Osa müüke tehti orderelle, s. o. saadeti välja ilma, et selle vilja kohta oleks sõlmitud ostulepingut.

Rukkihiinad näitasid m. n. langust kõigil

mõõduandvamaail turgudel, nõnda langes nädala keskmiselt rukkihind Chicagos e. n. 6,99 kr-lt per kv 7,82 kr-le ja Winnipegis 6,44 kr-lt 6,36 kr-le.

Nisuhindades jäi langus siiski seisma ja nädala keskmiselt näitas isegi Liverpoolis ja Chicagos väikest tõusu. Liverpoolis oli nisuhinnaks m. n. keskmiselt 7,82 kr. e. n. 7,78 kr. vastu. Chicagos 10,00 kr. e. n. 9,88 kr. vastu, ja Winnipegis 8,35 kr. e. n. 8,38 kr. vastu.

Maisihinnaks oli m. n. keskmiselt Chicagos 7,16 kr. e. n. 7,38 kr. vastu.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Marjade hooaeg on algamas. Ilmusid Tallinna turul müügile esimesed aedmaasikad vabast maast. Samal ajal ilmusid müügile

ka esimesed metsmaasikad. Kuna talvekülm tänavu rikkus palju maasikaistandusi, millele lisaks saagi kujunemist pidurdas kevadine

kuivus, siis on arvata, et maasikate saak tänavu jääb väikeseks ja hinnad ei lange liiga madalale. Petseri maasikaid pakuti 3. VII Tallinna turul 70—170 s. kg, kuna Tartu ümbruskonna ja mujalt aedadest pärit suurtest, ilusatest ja hästi pakitud aedmaasikatest aga nõuti 3 kr. kg ja enam. Petseri maasikas näib ka tänavu kannatavat peamiselt halva transpordi ja puuduliku sortimise ning pakkimise all. Maasikaid korjatakse liiga harva, osa marju lastakse ülevalmida ja need on Tallinna turule jõudes juba klopunud. Ka on marjad suuruse järgi täiesti sortimata. Neid puudusi ei ole mujalt sismaa ja Tallinna ümbruskonna aedadest pärit aedmaasikail, mistõttu viimaste hind on võrreldes Petseri maasikatega ka umbes poole kõrgem ja oli 3. VII 2.50—3.50 kr. kg.

Pooltäiskasvanud karusmarju kompoti marjadena kasutamiseks on müügil ka alles vähe, konservimise hooaeg ei ole veel alanud. Karusmarjade hind püsib m. n. tasemel — kuni 30 s. kg.

Värsket köögivilja hakkab ilmuma müügile juba massiliselt. Rabarberi hind langes ja seda müüakse juba 10 s. kg. Ka tomati hind on nädala jooksul langenud ligi poole madalamale, maksudes praegu 140—160 s. kg. Samuti on rohkesti müügil lillkapsast ja värsket peakapsast. Iga päevaga suureneb värskkartuli pakkumine.

Vanadest köögiviljadest on rohkem müügil veel vene sibulat. Parematest, hästi säilinud ja sorditud sibulatest nõutakse 50—60 s. kg. Sibulatagavarade realiseerimisega kiirustatakse, kuna mõne nädala pärast — juuli lõpul arvatakse juba jõudvat vaba maa sibulaturule.

Aedvilja eksport on praegu vaikne. M. n. eksporditi Soome 300 kg konservitud kurke ja 12 500 kg sigureid. Katsetati väikesel arvul ka lillkapsa ja teiste varajaste köögiviljade ekspordiga.

Tallinna turul maksusid jaemüügil 3. VII:

	s. kg.		s. kg.
Õunad, välism.	180—200	Metsmaasikad	200—250
Jõhvikad	30—40	Karusmarjad	20—30
Sibulad, vene	30—60		s. tk.
Peet	18—20	Apelsinid	10—18
Kaalikas	22—25	Sidrunid	14—15
Rabarber	8—10	Kurgid, värsked	15—30
Salat	30—40	Kurgid, hapend.	2—5
Spinat	25—30	Kurgid, marin.	5—8
Tomat	140—160	Rohelised sibulad	2—5
Aedoakaunad	250	Lillkapsas	10—90
Aedhernekaunad	200	Nuikapsas	10—12
Sporgel	250		s. kimp
Kartul, värsked	25—45	Redised	5—8
Peakapsas, värsked	50—70	Porgandid	10—15
Aedmaasikad,		Peedid	12—15
petseri	70—170		
Aedmaasikad,			
mujalt	250—350		

KALATURG. — FISH MARKET.

Kalakauba väljaveos omavad määravat osatähtsust värskkala rühmas kaks kala-liiki: koha ja angerjas, seepärast nende toodangus esinevad kõikumised mõjustavad ka kalakaubandust.

M. a. suvekuul, eriti juunis andis Pärnu lahe kalastus suurima koguse ekspordikoha. 1937. a. juunis veeti välja 175 000 kg koha, ja 1938. a. juunis — 165 000 kg, kuna k. a. juunis läks koha välja ainult 90 000 kg.

Üldiselt ulatub koha väljavedu k. a. I poolel m. a. tasemele, sest Peipsi kalastus andis talvekuul võrdlemisi rahuldavaid koha-saake. Angerjasaak seevastu näitab tunduvalt tõusu. Angerjakalastus ja -eksport algas mai esimestel päevadel, seega väljavedu toimus vaid kahe kuu jooksul — mais ja juunis. Selle aja kestel veeti angerjat

välja 119 800 kg, sellest eluskalana 56 800 kg ja värskena jääpakendis 63 000 kg, kuna m. a. samal ajavahemikul veeti angerjat välja 81 500 kg.

Eksporditõrdele maksti elusangerjast RM 1,10 kg üleandmisega meie sadamais Saksa sumplaevasse ja värskangerjast (roogitult) RM 1,30—1,32 cif Stettin.

Siseturu-kalakaubanduses valitses üldiselt vaikne tegevus. Soojade ilmade mõjul oli värsket kala müügil vähe ja seegi väga erineva mihusega, mistõttu nõudmist oli ainult elusvärskkala järgi, millest maksti ka kõrgemat hinda. Parima valikuga kohast maksti 110 s. kg, latikast ja haugist 70—75 s. kg. Nõrgema mihusega kaupa müüdi tunduvalt madalamate hindadega.

M. n. andis Viru rannavete kalastus rahuldavalt löhe. Tallinna turule tuli müügilie nädala kestel ca 150 suurt löhe, kaalult keskmiselt 10—12 kg kala. Rannikul maksti 300 s. kg. Tallinna turul müüdi 330—350 s. kg. Osa löhe läks eksportöride lattu.

R ä i m e k a u b a n d u s. Saagi vähenemise tõttu kestab rääimehinnas tõusu tendents. Pärnu lahes liiguvad veel mõned juhuslikud rääimeparved. M. n. tõi üks kalapaat 200 mõõtu räämi, neist maksti kalurelle 120 s. mõõdust. Haapsalü kalasadama kaudu tuleb müügilie veel iga päev Vormsi rannavete räämi võrdlemisi rahuldaval kogusel.

Hommikul vara kalasadamasse jõudnud kalurid saavad kõrgemat hinda: 100—130 s. mõõdust (8 kg), sest räämi võtavad peale Tallinna turule sõitvad veoautod.

Hilisemad kalapaadid on sunnitud müüma oma kaupa kohalikele ostjaile tunduvalt madalamate hindadega, saades vaid 50—60 s. mõõdust.

Tallinna lahe rääimesaak on endiselt kehv. Tallinna kalasadama kaudu tuli räämi müügilie mais-juunis ainult 54 000 kg, kuna m. a. samadel kuudel tuli sisse 183 000 kg.

Ka Narva lahe rääimesaak on nõrk. Narva turul nõuti värske rääime kg-st 25—30 s. Tallinna turul on müügil peamiselt Haap-

salu rääim. Müügihinnad, sõltudes kauba väärtusest ja kogusest on väga kõikumad.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg:

	Tallinnas	Tartus	Narvas
	1. VII	1. VII	30. VI
Löhi, värske	330—350	—	300—325
Iherus, „	150—200	—	—
Angerjas, „	150—180	—	—
Koha, I valik, „	100—110	—	—
Koha, II valik, „	60—90	60—75	—
Haug, „	40—70	30—40	50—60
Latikas, „	50—75	20—40	40—50
Siig, „	100—150	—	—
Ahven, „	20—40	20—25	30—35
Linask, „	30—40	—	—
Vimb, „	30—40	—	30—35
Rääim, „	25—30	—	25—30
Tursk, „	7—12	—	—
Lest, „	18—40	—	—

K a l a k a u b a h i n d a d e noteerimiskomisjoni koosolekul 3. VII 1939. a. noteeriti:

1. Lõhi — värske, eksportkõlblik, franko rannik, kaal alates 6 kg 310 s. kg. Tendents: kindel.

2. Angerjas — värske, eksportkõlblik, franko rannik, paigaangerjas (kollane) 130 s. kg. Tendents: kindel.

3. Koha — värske, eksportkõlblik, franko rannik, alates 38 sm pikkusest 70 s. kg. Tendents: kindel.

4. Haug — värske, eksportkõlblik, franko rannik, valik 1—3 kg 32 s. kg. Tendents: rahulik.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return, 23. juunil 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	40 890 481,90	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	1 276 038,99
välisaraha	8 094 822,53	3. Eritagavarakapitalid	4 122 866,94
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	911 061,22	4. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		a) pangatähed liikvel	58 067 956,—
kaubavekslid	9 450 248,38	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	1 924 599,82	valitsuse	9 979 356,25
metatööstusl.	19 876,27	pankade	11 237 424,02
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		teised	2 877 907,27
valitsusele	—	5. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	28 884 866,99
teisetele *)	13 127 610,10		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	3 457 992,72		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	38 089 971,42		
	115 946 414,36		115 946 414,36

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 63,48%
 Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 795 198,57
 Includes Ektr. 795 198,57 guaranteed by the Government.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

BELGIA. Määrus Belgia kartulikaubanduse ja -väljaveo korraldamiseks. *Regulations Concerning Trade in and Export of Potatoes in Belgium.*

Belgia põllutööstusministeeriumi määrusega seatakse kartulikaubanduse ja väljaveo korraldamiseks sisse tunnustatud kartuliekspediitorite register, mida peetakse põllutööstusministeeriumis Brüsselis. Registreeritud kantakse „tunnustatud ekspediitoritena.“ a) isikud või firmad, kes äritsevad kartuli või aedviljaga ning kel on õigus seista ärideregistris; b) Belgia kartulikaubanduse või -kasvatajate ühingud, millised omavad juriidilise isiku õigused; c) kartulikasvatajad vastava kogukonna valitsuse poolt väljaantud tunnustuse esitamisel.

Kartulite belgia päritolu tõendamiseks annab põllumajandus- ja aiandusamet Brüsselis kontrollmärke pealkirjaga „pommes de terre, Belgique, Aardappelen, België“, millele on märgitud tunnustatud ekspediitori järjekorranumber.

Nimetatud kontrollmärki võivad tarvitada ainult registreeritud tunnustatud ekspediitorid, kusjuures nõutakse kõigi välismaale minevate kartulisaadetiste (arvatud välja seemnekartul) varustamist kontrollmärkidega. Saadetisele peab kontrollmärki olema kinnitatud selliselt, et kauba vahetamine pakendis või veoabinõudes on võimatu.

Sisemaal müügiks määratud kartulisaadetisil ei ole kontrollmärgi tarvitamine sunnustlik. Viimasel juhul kinnitatakse kontrollmärki ainult pakendis teostatud saadetisele.

Välismaale minevaile kartulisaadetisile antakse kaasa ametliku kontrolltempliga varustatud tunnustused pärast saadetise järele vaatust põllutööstusministeeriumi poolt seks

määratud kontrollametniku poolt. See tunnustus antakse kahes eksemplaris vastava ekspordija nõudmisel, kelleks võib olla ainult tunnustatud ekspediitor.

Kontrolltunnustuse originaal jääb eksporditajale, kuna duplikaat antakse väljaveo korral tolliametile.

Söögikartuli pakkumine, väljapanek või väljamüük, vedu ja laoshoid müügi otstarbel, müük, kättetoimetamine ja ekspord alul järgmisile tingimustele: kartuleil ei tohi olla kärntõbe ega teisi ohtlikuks peetava taudi tunnuseid; mustuse kui ka kasvude ja rikitud kartulikogus ei tohi ületada 2% proovi või pakendi üldkaalust; kartul peab olema sorditud kahte mihuseliki: a) läbimõõduga 40 mm ja enam ning b) läbimõõduga 25—40 mm.

Viimase mihusega kartuleid ei tohi müüa, pakkuda ega vedada siseriigis 15. apr. kuni 15. aug. Sortimisel on lubatud 5%-ne vaheulatus kummaski liigis. Söögiks on keelatud müüa alla 25 mm läbimõõduga kartuleid.

Söögiksmääratud kartulit võib ekspordida lahtiselt ja pakitult. Lahtiselt ekspordida on lubatud ainult raudteel või laevaga. Pakkimiseks lubatakse eksporditajal tarvitada ainult uusi pakkimisvahendeid, mitte paigutatud kotte, ning kotte, millised kannavad mõne teise kauba templi.

Ekspordiks määratud seemnekartuli saadetisel peab olema kaasas ülalnimetatud kontrolltunnustus, mis antakse välja ainult kontrollitud ja kontrollkomisjoni poolt plommitud saadetisele. Vastaval kontrollametnikul on õigus avada kotte ja uuesti plommitada.

LEEDU. Tsemendihinna tõstmine Leedus. — *Rise of Cement Prices in Lithuania.*

Leedus on tõstetud tsemendihinda iga 50 kg-ilt 5 centi. See samm võeti ette hindadekomissari poolt pärast seda, kui transporditingimused Klaipeda sadama kaudu muutusid. Praegu maksab 50 kg-ne tsemendi-

kott franco Klaipeda 3,60 lit. Nõudmine tsemendi järele on eriti suur k. a. Üksi „Lietukis'e“ ühing tarvitab iga kuu keskmiselt 2 000 tn tsementi.

Asutati kaubandus-tööstusosakond Leedus.

Establishment of Commerce and Industry Department in Lithuania.

Hiljuti loodi leedu rahaministeeriumi juures kaubandus-tööstusosakond. Osakonna direktoriks määrati K. Jodeika. Praegune kaubandusosakond nimetatakse ümber väliskaubandusosakonnaks. Viimasele jääks senine asjaajamine, nagu kaubanduslepingtone sõlmimine välisriikidega, sisse- ja

väljaveolitsentside, kontingentide, kliiringute, päritolutunnistuste, tolli ning muud küsimused. Uus kaubandus-tööstusosakond hakkab tegutsema sisekaubanduse, tehniliste patentide ja kõigi nende küsimustega, millised on seoses hindade-komissari tegevusega.

Leedu metsandus. — Lithuanian Forestry.

Leedu omab viimaste andmete järgi 1 404 000 ha metsa, millest 874 000 ha kuulub riigile. Riigimetsade puidukogus on ligikaudu 115—120 milj. m³. Metsa loomulikku juurdekasvu hinnatakse igal aastal 6,5 milj. m³-le. 1938.—39. a. ulatus saetud puukogus 3 445 825 m³-le. Sellest tarvitati elanike poolt 73%, ekspordiks ja tööstuse

tarbeks 15%, õppeasutisile ja riiklikele asutisile — 12%. Puueksport on andnud viimaseil aastail keskmiselt 30 milj. lit. aastas, mis moodustab umbes 12% igal aastal saetud puukoguse väärtusest. Puumüük on andnud riigile 1919. a. alates puhastulu ligi 250 milj. lit.

Leedu viljade seisund. — State of Young Crops in Lithuania.

Halbade talvitusolude ja külma kevade tõttu on Leedus talviljaorased kannatanud tublisti, nii on 2 600 ha rukki- ja 400 ha talinisu-kasvupinnast tulnud künda üles ja sinna külvata suvivilja. Samuti on kannatanud ka ristikhein. Kuid üldine viljasaak

ei kujune halvaks ja loodetav saak tuleb isegi üle keskmise. Nisu- ja ristikheinasund on palju halvem ja arvatakse, et siin kujuneb saak alla keskmist. Ka heinasaak tuleb alla keskmist. Sõotteraviljasaak kujuneb k. a. õige piiratuks.

Välisellimus kunstväetisile. — Demand for Foreign Fertilisers.

„Lietukis'e“ ühing andis välisellimuse kunstväetisile, milliseid tarvitatakse sügiskülviks. Tellitud on peamiselt superfos-

faati. Kunstväetiste sissevedu algab juulis ja toimub Memeli sadama kaudu.

Leedu-Poola kaubanduslääbirääkimised.

Commercial Negotiations between Lithuania and Poland.

23. VI 39. alustati Kaunases Leedu-Poola kaubanduslikke läbirääkimisi, mida juhatavad Poola poolt dir. Lubaszewski ja Leedu poolt dir. Norkaitis. Läbirääkimiste eesmärgiks on kohaldada Leedu-Poola kaubanduslepin-

guid Meemelimaa taasühendamisest Saksaga tekkinud olukorrale. Majandusringkondade arvates ei peaks läbirääkimisel tekkima erilisi raskusi.

RUMEENIA. Rumeenia kaubavahetuse elustamine Skandinaavia-riikidega.

Revival of Roumanian Trade with Scandinavian Countries.

Kaubavahetuse elustamiseks Skandinaavia-riikidega asutati Bukarestis a/s. nimega „Scarom“, mille ülesandeks on olla skandi-

naavia firmade esindajaks Rumeenias ja teotseda ekspordijana Skandinaavia-riigesse. Nimetatud a/s. aktsiakapital on 1 milj. leid.

LÄTI. Läti riiklik teravilja kokkuost. — *State Grain Purchases in Latvia.*

Läti riiklik teraviljabüroo põllutööministeeriumis ostis 1938. a. kokku teravilja järgmises koguses:

rukis	98 801 tn	18,9 milj. lati eest.
nisu	45 461 "	11,1 " " "
oder	8 358 "	0,5 " " "

kaer	22 988 tn	3,4 milj. lati eest.
hersed	587 "	0,1 " " "
kokku	171 190 "	34 " " "

Alates 8. juunist määrati rukki uueks kokkuostuhinnaks 235 latti endise hinna 190 latti vastu.

Põletispuude hinnad Lätis. — *Prices of Firewood in Latvia.*

Hindadeinspektor määras uusi põletispuude müügihindu Riia ja suuremate provintsilinnade jaoks. Selle kohaselt ei või tamme-, saare-, kase-, vahtra- ega jalaka- puude hinnad ületada 12 latti m³ laoplatstil.

Lepapuude maksimaalhinnaks määrati 9,80, männipuude hinnaks 9, kuuse- ja kooritud haavapuude hinnaks 7,50 latti m³, koorimata haavapuude ja pärna- ning pajupuude hinnaks 6,50 latti m³.

Lätis tulumaks uutele aluseile. — *Latvian Income Tax Revised.*

Rahaministeeriumi maksude departemang on koostanud tulumaksumääruse eelnõu, millega tasakaalustatakse maksekoormis lasterikaste perekondade ja vallaliste ning lastetute perekondade vahel. Kolme lapsega perekonnil jääb tulumaksumäär muutma-

tuks, kuna vallalisil ja vähem kui kolme lapsega perekonnil see suureneb ning enam kui kolme lapsega perekonnil väheneb. Vallaliste ja lastetute perekondade maksuvaba tulupiiri vähendatakse 2000 latilt 1500 latile.

INGLISE.**Vastuseis kavatsetud töötlemata aknaklaasi sisseveotolli kõrgendamisele Inglises.**

Planned Raising of Duty on Plain Window-glass Opposed in England.

Inglise klaasitootjate poolt algatatud töötlemata aknaklaasi sisseveotolli kõrgendamine on leidnud suurt vastuseisu tarbijate ringkonnis. Mitmesuguste tarbijarühmituste kõrval on nüüd ka National Farmer's Union avaldanud oma tollikõrgendamisevastase seisukoha põhjendusega, et briti põllumajandus mitmes Inglise osas sõltub täielikult kasvuhoonete kasutamisest, milles klaas esineb

ajuti suurima kulutegurina. 1932. a. suure rahetormi ajal purustati ainult ühes kasvuhoonete käitisel 500 000 ruutjalga klaasi 5 minuti kestel. Briti kasvuhoonete pindala hinnatakse 3 000 aakrile, kasvuhoonete käitiste üldkapitali 9 milj. £. Jooksvad uuendused võivad kavatsetud tollikõrgenduse korral minna väga kalleiks.

EGIPTUS.**Katsed sibulapulbriga Egiptuses.**

Experiments with Onion Powder in Egypt.

Egiptuse kaubandusministeerium selgitab praegu võimalusi sibulate kasutamiseks pulbrina. Kui need katsed annavad häid tagajärgi, tähendab see Egiptuse sibulakasvatusele ja -eksportidele suurt edu, sest uurijate arvates võib sibulapulber seista piiramata aja kaotamata värskest. Teatavasti kannatavad just

käesoleval hooajal sibulaekspordijad suuri raskusi, kuna vähese nõudmise tõttu välismaisil turgudel on sibulahind madal. Kuivõrd edukaks kujuneb sibulate säilitamine pulbrina, sõltub sibulapulbri vastuvõtust välismaisil turgudel.